

EESTI ADVOKATUUR

TÖÖÕIGUSE KOMISJON

Tööõiguse komisjoni korralise istungi protokoll

09. mai 2018. a nr 12

Tallinn

Istungit juhatas komisjoni esimees Anne Värvimann ja protokollis Kristi Sild.

Istungist võtsid osa komisjoni liikmed Anne Värvimann, Karina Paatsi, Triinu Hiob, Kristi Sild, Anu Sander ja Gerli Kilusk.

Istungilt puudusid etteteatamisega komisjoni liikmed Rando Maisvee ja Katrin Sarap.

Istung algas kell 10.30

Istung lõppes kell 11.45

Päevakord:

- Valveaega puudutavate TLS-i muudatuste arutelu

Arutatud küsimused ja vastuvõetud otsused:

1. Sotsiaalministeerium on saatnud kooskõlastamisele töölepingu seaduse täiendamise eelnõu, millega plaanitakse muuta TLS § 48 ja võimaldada teatud IKT töötajate valveajale teha erandi. Tööõiguse komisjoni liikmed peavad vajalikuks avaldada eelnõu kohta arvamust ning soovivad jälgida eelnõud selle edasisel menetlusel.

Komisjoni hinnangul ei ole muudatuste mõjuanalüüs olnud piisav ning see tekitab regulatsiooni vajalikkuse, sisu ning põhjenduste osas palju küsimusi. TLS tööaja regulatsioon ei vasta kaasaegsele paindlike töösuhete vajadustele ning vajab komisjoni hinnangul laiemalt reguleerimist. Nii kitsas regulatsioon ei ole põhjendatud.

Valveaja erandid on põhjendamatult piiratud ainult IT valdkonna töötajatega. Ametikohti, kus on vajalik ootamatu ja kiire reageerimine, eksisteerib ka teiste valdkondade töötajaskonna hulgas. Näitena praktikast võib tuua töötajad, kes peavad tagama lüpsiseadmete tehnilise korrashoiu või tootmisliinide tõrgeteta ja järjepideva toimimise.

Seega on komisjon seisukohal, et muudatusettepanek peaks olema ilma IT sektori piiranguta ning erandit peaks saama rakendada kõikidele vastava vajadusega valdkondadele (nt elektrivõrkude, lüpsiseadmete tehnilistele hooldajatele jms).

Teine küsimus puudutab valveaja tasu, mis muudatusettepaneku kohaselt oleks erandi rakendamisel vähemalt 1/5 kokkulepitud töötasust. Puuduvad mistahes põhjendused ja analüüsid, miks tuleks tõsta TLS § 48 lg 1 sätestatud valveaja tasu kahekordseks.

EESTI ADVOKATUUR

TÖÖÕIGUSE KOMISJON

Seejuures puudutaks valvetasu kahekordne tõus ainult ühe eriala esindajaid, mis kujutab endast töötajate ebavõrdset kohtlemist. Nt võidakse ühes ettevõttes rakendada valveaega nii IT spetsialistide kui ka muude spetsialistide (seadmete hooldajad) suhtes, millises olukorras oleksid IT spetsialistid valveaja tasu osas selgelt eelistatud ja muud töötajad seega diskrimineeritud.

Komisjon mõnab, et eelnõu üheks eesmärgiks on ilmselt avalikus sektoris varjatult lisatasude tõstmine eesmärgiga suurendada avaliku sektori IT valdkonna konkurentsivõimet erasektoriga. Nimetatu ei saa aga olla seaduse muutmise eesmärgiks.

Mh tõuseb valveaja eest hüvitise tõstmisel ka oht, et töötajad hakkavad vahetama puhkeaega raha vastu. Nimetatu läheb aga vastuollu tööõiguse olulisema põhimõttega, et töötaja peab puhkeaega kasutama puhkamiseks.

Eelnevast tulenevalt on komisjon arvamusel, et muudatusettepanekutest tuleks jätta välja tasu muutmise säte. Alternatiivina võiks kaaluda regulatsiooni, et 1/5 tasumäär rakendub alates valveajast, mis ületab TLS § 48 lg 1 kohast valveaega.

Lisaks on mitmeti mõistetav muudatusettepanekus sisalduv mõiste „*kriitilise tähtsusega*“ ning selle sisustamisel tekiks kindlasti vaidlused.

Ülaltoodule tuginedes teeb komisjon ettepaneku sõnastada eelnõu sätted järgnevalt:

1. „Töölepingu seaduse paragrahvi 48 täiendatakse lõigetega 2¹–2² järgmises sõnastuses:

“(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud piirangut ei kohaldata töötajale, kelle põhiline tööülesanne on:

(1) olulise tähtsusega teenuste, süsteemide või taristu järjepideva toimimise või infoturbe tagamine või

(2) ettevõtte järjepideva toimimise tagamine või kahju ära hoidmine.

(2²) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud piirangut ei kohaldata tingimustel, et selles on töölepingus või kollektiivlepingus kokku lepitud, valveaja kestus 28-kalendripäevase ajavahemiku kohta ei ületa 130 tundi ja piirangu kohaldamata jätmine ei kahjusta töötaja tervist ja ohutust. “

2. Eelnõu paragrahvi 2³ osas teeb komisjon ettepaneku nimetatud säte eelnõust välja jätta, kuivõrd valveaja tasu tõstmine kahekordseks ei ole põhjendatud ning on diskrimineeriv muude ametikohtade valveaja tasuga võrreldes.

Anne Värvimann
istungi juhataja

Kristi Sild
istungi protokollija